

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет лінгвістики**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ФЛ

_____ Н. С. Саєнко
(підпис)

« ____ » _____ 2019 р.

«ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА» 2/І (1)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
кредитного модуля**

підготовки	<u>бакалавра</u>
спеціальності	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
форми навчання	<u>денна</u>

Ухвалено методичною комісією
Факультету лінгвістики

Протокол від . . 2019 р. №

Голова методичної комісії

_____ С.В. Ібрагімова
(підпис) (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 2019 р.

Робоча програма кредитного модуля «Вступ до мовознавства» 2/І (1)
для студентів за спеціальністю 035 Філологія спеціалізації 035.041
Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська;
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
німецька; 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
французька освітнього ступеня бакалавра, за денною формою навчання
складена відповідно до програми навчальної дисципліни «Вступ до романо-
германського мовознавства»

Розробник робочої програми:

доцент, канд. філол. наук Онуфрієнко О.П.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри
української мови, літератури та культури

Протокол від 22 травня 2019 року № 10

Завідувач кафедри

_____ О.П. Онуфрієнко

«__» _____ 2019 р.

1. Опис кредитного модуля

Рівень ВО, спеціальність, освітня програма, форма навчання	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Рівень ВО перший (бакалаврський)	Назва дисципліни Вступ до романо- германського мовознавства	Лекції 18 год.
Спеціальність 035 Філологія	Цикл загальної підготовки. Навчальні дисципліни базової підготовки	Семінарські 18 год.
Освітня програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша-англійська Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька Романські мови та літератури	Статус кредитного модуля обов'язковий	Самостійна робота 24 год.
	Семестр <u> 1 </u>	
Форма навчання денна	Кількість кредитів 2 (60)	Вид та форма семестрового контролю: залік, усний

Предмет кредитного модуля – систематизація основних понять та термінів мовознавчої науки, розгляд сучасних теорій мови, її сутності як явища людської культури; розвиток ідеї про структуру і систему.

Кредитний модуль 2/І (1) «Вступ до мовознавства» належить до дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства» 2/І і викладається на І курсі для студентів факультету лінгвістики.

Модуль розраховано на 2 кредити загальним обсягом 60 годин. Семестрова атестація – залік.

Міждисциплінарні зв'язки: модуль разом з модулями: «Історія іноземної мови» 2/І(2), «Порівняльна типологія» 6/І, «Сучасна українська мова» 2/ІІІ, «Іноземна мова (основна, практичний курс)» 7/І передбачає ознайомлення із мовознавством як наукою, інформує про виникнення, походження, сутність мови як явища людської культури, допомагає усвідомити структуру і систему мови, засвоїти основні поняття та терміни мовознавчої науки та подібне.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є сформування у студентів здатностей:

- засвоювати лінгвістичні поняття, необхідні для вивчення будь-якої лінгвістичної дисципліни;
- осмислювати природу, сутність, функції та будову мови, значення мови для окремої людини і людства загалом;
- усвідомлювати принципи мови взагалі і окремих мов, структури мови, функціонування та взаємодії її структурних одиниць;
- з'ясувати основні принципи, за якими відбувається зміна мови, її еволюція, що керує історичним розвитком мови, як пов'язані розвиток суспільства і мови.

2.2. Основні завдання кредитного модуля.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- основних понять та термінів мовознавства;
- мови як системи, її складових частин та структури;
- закономірностей функціонування мови у суспільстві та її розвитку;
- класифікації звуків мови, закономірностей їхнього поєднання, фонетичних процесів, природи і структури складу, а також наголосу та інтонації;
- передумови виникнення, етапів становлення, форм розвитку та видів письма;
- формування принципів орфографії та укладання алфавітів;
- типів відношень слів у лексичній системі мови;
- природи фразеологізмів та їхні ознаки;
- типів словників та їхні порівняльні характеристики;
- наукових критеріїв класифікації мов та закономірностей їхнього історичного розвитку;
- граматичних значень, категорій, граматичних форм слова, способів вираження граматичних значень;
- ознак та структури найменшої комунікативної одиниці - речення;
- класифікацій мов світу;

уміння:

- пояснювати певні правописні явища, керуючись принципами орфографії;
- визначати типи відношень слів у лексичній системі мови;
- визначати типи словників та їхні порівняльні характеристики;

- окреслювати наукові критерії класифікації мов;
- пояснювати граматичні значення, категорії, граматичну форму слова, способи вираження граматичних значень;
- формулювати ознаки та визначати структуру найменшої комунікативної одиниці – речення;
- визначати, чим регулюється утворення речення та словосполучення і як вони функціонують у мові;
- застосовувати класифікацію мов світу для визначення мовних сімей і груп;
- користуватись здобутими знаннями для інших лінгвістичних дисциплін.
- **визначати основні процеси історичного розвитку мов та взаємодії мов та діалектів**

3. Структура кредитного модуля

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практ. (семін.)	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Загальні питання мовознавства.				
<i>Тема 1. Мовознавство як наука про мову. Предмет, завдання, місце і значення науки про мову. Галузі мовознавства. Методи дослідження мови. Діахронія і синхронія. Мова, її природа і функції. Структура мови. Системний характер будови мови.</i>	6	2	2	2
Разом за розділом 1	6	2	2	2
Розділ 2. Фонетика – наука про звуки людської мови. Фонологія.				
<i>Тема 1. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості. Аспекти вивчення звуків мови.</i>	6	2	2	2
<i>Тема 2. Звуки мови, їхня класифікація та функції. Фонетичні одиниці.</i>	6	2	2	2
Разом за розділом 2	12	4	4	4
Розділ 3. Письмо. Графіка. Орфографія.				
<i>Тема 1. Мова і письмо. Графіка та орфографія.</i>	6	2	2	2
Разом за розділом 3	6	2	2	2

Розділ 4. Лексикологія.				
<i>Тема 1. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова. Семасіологія. Лексичне значення слова. Семантичні відношення між словами.</i>	5	2	2	1
<i>Тема 2. Лексико – семантична підсистема мови. Лексикографія - предмет і завдання. Фразеологія. Вияв у фразеології національної специфіки мови. МКР</i>	7	2	2	3
Разом за розділом 4	12	4	4	4
Розділ 5. Граматика.				
<i>Тема 1. Граматика наука, що вивчає будову мови. Частини мови . Граматичне значення слова. Структура слова і його морфемний склад.</i>	6	2	2	2
<i>Тема 2. Синтаксис. Речення. Словосполучення.</i>	5	2	2	1
Разом за розділом 5	11	4	4	3
Розділ 6. Класифікація мов світу.				
<i>Тема 1 Проблеми класифікації мов світу.МКР</i>	7	2	2	3
Разом за розділом 6	7	2	2	3
<i>Залік</i>	6			6
Всього годин	60	18	18	24

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	<p>Лекція 1. Мовознавство – наука про мову. Предмет, завдання і методи науки про мову. Мова і мовлення.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие/</i> А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава 1,3. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство. Навч. посібник /</i> С.І. Дорошенко – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ 1 § 1-10. 3. Карпенко Ю.О. <i>Вступ до мовознавства /</i> Ю.О. Карпенко –К.- Одеса, 1991. – С.187-225. 4. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів /</i> М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ 1.1, 1.2. (Альма-матер). 5. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов/</i>А.А. Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр. - М.: Аспект Пресс, 2004.- Глава 1 §1-6б.

	<p>6. Семчинський С.В. <i>Загальне мовознавство</i>. Видання друге, перероблене і доповнене / С.В. Семчинський - К.: АТ "Око", 1996.- Розділ 1,2,3,4.</p> <p>7. Юшук І.П. <i>Українська мова: Підручник</i>.-3-тє вид., / І.П. Юшук - К.: Либідь, 2006. – §1-5.</p> <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіпотези про походження мови. 2. Історичний розвиток мов.
2	<p>Лекція 2. Фонетика як наука про звуки людської мови. Предмет фонетики. Аспекти вивчення звуків мови. Фізична природа звуків мови. Роль центральної нервової системи у творенні і сприйнятті звуків. Мовний апарат людини.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие</i>/ А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава IV. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство</i>. Навч. посібник / С.І. Дорошенко – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ IV §35-41. 3. Кочерган М.П. <i>Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти</i>/ М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 1999.- Розділ 6. (Альма-матер) 4. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів</i> / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 2001.- Розділ 2.1. (Альма-матер). 5. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов</i>/А.А.Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр. - М.: Аспект Пресс, 2004. - Глава 3 § 26-31. <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонетичні процеси. 2. Функціональні та історичні зміни звуків. 3. Поняття артикуляції й артикуляційної бази мови. 4. Основи кваліфікації звуків мови.
3	<p>Лекція 3. Поняття фонем. Інваріант і варіант фонем. Поняття фонетичної і фонематичної транскрипції. Фонетичне членування звукового потоку: фраза, склад, наголос, інтонація.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие</i>/ А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001. - Глава IV. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство</i>. Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ IV §41-62. 3. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів</i> / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 2001.- Розділ 2. (Альма-матер). 4. Кочерган М.П. <i>Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти</i> / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 1999. - Розділ 6. (Альма-матер) 5. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов</i>/А.А.Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр.- М.: Аспект Пресс, 2004.- Глава III § 38-42. 6. Семчинський С.В. <i>Загальне мовознавство</i>. Видання друге, перероблене і доповнене / С.В. Семчинський - К.: АТ "Око", 1996.- Розділ II §3.

	<p>Питання на СРС: <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонетичні процеси та фонетичні закони. 2. Функціонування, зміни звуків. 3. Поняття аналогії. Орфоепія. 4. Поняття орфоепічної норми.
4.	<p>Лекція 4. Письмо і науки, що його вивчають. Історична зумовленість виникнення письма. Основні етапи розвитку та типи письма. Співвіднесеність звуку і графеми. Алфавітне письмо і графіка. Орфографія. Принципи орфографії.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие/</i> А.А. Гируцкий. - Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава VIII. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство.</i> Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ VI. 3. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів /</i> М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ 2.5. (Альма-матер). 4. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов/</i>А.А. Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр.- М.: Аспект Пресс, 2004.- Глава V. 5. Ющук І.П. <i>Українська мова: Підручник /</i> І.П. Ющук– 3-тє вид. – К.: Либідь, 2006. – §11-16. <p>Питання на СРС: <i>опрацювати запропоновані питання.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи української орфографії.
5.	<p>Лекція 5. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови. Поняття лексичної системи мови. Слово як предмет лексикології. Основні функції слова. Лексичне значення слова. Слово і поняття. Семасіологія, семантична структура слова. Слово і лексема. Лексико-семантичні категорії.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие/</i> А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава VI. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство.</i> Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ IV §63-74. 3. Карпенко Ю.О. <i>Вступ до мовознавства /</i> Ю.О. Карпенко – К. - Одеса, 1991. – Розділ 3, 3.1,3.2 4. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів /</i> М.П. Кочерган -К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ 3,3.1,3.3. (Альма-матер). 5. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов/</i>А.А. Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр. - М.: Аспект Пресс, 2004.- Глава II §7-9. 6. Ющук І.П. <i>Українська мова: Підручник /</i> І.П. Ющук– 3-тє вид. – К.: Либідь, 2006. – §40-47. <p>Питання на СРС: <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лексикалізація. 2. Лексика з погляду походження.
6	<p>Лекція 6. Зміни в лексичному складі мови. Стилїстичні шари лексики. Етимологія слова. Ономатологія як наука про власні імена і спеціальні</p>

	<p>назви. Фразеологія. Джерела фразеології. Лексикографія.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение</i>: Учеб. пособие/ А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001. - Глава VI. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство</i>. Навч. посібник / С.І.Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – §75-96. 3. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства</i>: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ 3, 3.2, 3.4, 3.5 (Альма-матер). 4. Ющук І.П. <i>Українська мова</i>: Підручник / І.П. Ющук– 3-тє вид. – К.: Либідь, 2006. – §53, 54-61. <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Словотвір. 2. Зв’язок словотвору з лексикологією і граматиною. 3. Словотвір як учення про способи і засоби творення слів. 4. Основні способи словотворення.
7.	<p>Лекція 7. Граматика як учення. Предмет граматики. Розділи граматики. Морфема. Структура слова і його морфемний склад. Зміни у морфемній будові слова.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение</i>: Учеб. пособие/ А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава VIII. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство</i>. Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – §97-126. 3. Карпенко Ю.О. <i>Вступ до мовознавства</i> / Ю.О. Карпенко–К.- Одеса, 1991. – Розділ 4, 4.1-4.4. 4. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства</i>: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.П.Кочерган -К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ 4, 4.1- 4.5. (Альма-матер). 5. Ющук І.П. <i>Українська мова</i>: Підручник.– 3-тє вид., / І.П.Ющук – К.: Либідь, 2006. – §77-87, §166-170. <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні одиниці і елементи граматичної будови мови. 2. Граматичне значення слова. 3. Поняття граматичної категорії. 4. Лексико-граматичні розряди слів.
8	<p>Лекція 8. Синтаксис - вчення про речення і сполучення слів у реченні. Різноманітність будови речень у різних мовах. Словосполучення.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение</i>: Учеб. пособие / А.А. Гируцкий.- Мн.: «ТетраСистемс», 2001. - Глава VII 7.5, 7.6. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство</i>. Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – §120-126. 3. Карпенко Ю.О. <i>Вступ до мовознавства</i> / Ю.О. Карпенко–К.- Одеса, 1991. – Розділ 4, 4.1-4.4. 4. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства</i>: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.П.Кочерган - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001.- Розділ IV 4.5. (Альма-матер). 5. Ющук І.П. <i>Українська мова</i>: Підручник. – 3-тє вид., / І.П. Ющук– К.:

	<p>Либідь, 2006. – §160,162,171-174.</p> <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття синтагми. 2. Будова простого і складного речення. 3. Типи словосполучень, типи зв'язків.
9	<p>Лекція 9. Проблеми класифікації мов світу – генеалогічна та типологічна класифікація мов. Наукове значення генеалогічної та типологічної класифікації мов. Проблеми і можливості класифікації мов. Ареальна (географічна) і соціальна (функціональна) класифікація мов.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генеалогічна класифікація. Наукове значення генеалогічної класифікації. 2. Морфологічна (типологічна) класифікація мов. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гируцкий А.А. <i>Введение в языковедение: Учеб. пособие/</i> А.А. Гируцкий - Мн.: «ТетраСистемс», 2001.- Глава IX 9.1-9.4. 2. Дорошенко С.І. <i>Загальне мовознавство.</i> Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – Розділ V §127-132. 3. Кочерган М.П. <i>Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів /</i> М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. - Розділ V 5.1, Розділ 1 1.4. (Альма-матер). 4. Реформатський А.А. <i>Введение в языковедение: Учебник для вузов/</i> А.А Реформатский; под ред. В.А. Виноградова. - 5-е изд., испр.- М.: Аспект Пресс, 2004.- Глава 6 §74-79. <p>Питання на СРС : <i>опрацювати запропоновані питання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Наукові принципи класифікацій мов світу 2.Основні сім'ї груп і підгруп мов. 3.Основні типи мов за морфологічною класифікацією. 4.Наукове значення морфологічної класифікації.

5. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

- засвоєння теорії про походження і розвиток мов;
- вивчення основних етапів розвитку письма та специфічних особливостей типів письма;
- закріплення і опрацювання звукової системи мови і практичне ознайомлення студентів з будовою мовного апарата;
- вивчення типових ознак голосних і приголосних звуків, уміння складати класифікаційні таблиці голосних і приголосних звуків української мови; записувати тексти фонематичною і фонетичною транскрипцією;
- теоретичне розуміння та практичне виявлення у мовному потоці звукових змін, визначення їхніх типів (компаративних, комбінаторних) та основних умов виникнення;
- розуміння лексичного значення слів та уміння аналізувати склад мови за походженням та використанням;
- розуміння специфіки стилістичних шарів лексики та ознайомлення з різноманітними типами словників, робота над словниками лінгвістичного типу і складання коротких описів словників;
- вивчення словотвірних особливостей української мови, уміння робити словотвірний аналіз прикладів з кількох мов;
- розуміння змін у морфемному складі слова;

- розрізнення основних лексичних і граматичних значень та знання способів і засобів їхнього вираження в українській мові у зіставленні з іншими мовами;
- засвоєння основних способів і засобів вираження граматичних значень в українській та інших мовах;
- розуміння особливостей словосполучення;
- вивчення основних ознак речення;
- вивчення типів класифікації мов та розуміння їхньої специфіки

№ з/п	Назва теми заняття
1	Семінар 1. Мова, її природа і функції.
2	Семінар 2. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості.
3	Семінар 3. Аспекти вивчення звуків мови.
4	Семінар 4. Мова і письмо. Графіка та орфографія.
5	Семінар 5. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова.
6	Семінар 6. Семантичні відношення між словами
7	Семінар 7. Лексико–семантична підсистема мови. Лексикографія - предмет і завдання.
8	Семінар 8. Фразеологія. Лексикалізація. Вияв у фразеології національної з'ясувати на прикладах повнозначних слів поняття твірної основи (кореневої і афіксальної).
9	Семінарське заняття 9. Підвищення рейтингу. Залік

6. Контрольні роботи

Мета контрольних заходів - виявити рівень набутих знань студентів та активізувати їх.

З модуля «Вступ до мовознавства» рекомендовано модульну контрольну роботу, яку пропонуємо проводити в два етапи. 1-й етап має відбутися після четвертого розділу програми «Лексика», 2-й етап – після шостого розділу «Класифікації мов світу».

Основна мета модульної контрольної роботи систематизувати і перевірити здобуті знання відповідних розділів, виділити основний термінологічно-поняттєвий блок.

Методичні рекомендації щодо МКР додаються в додатку..

Рекомендується проводити три експрес контрольні роботи (контрольна робота №1 за темами 1, 2, 3, розділу 1,2; контрольна робота № 2 за темами 4,5 розділу 3,4; контрольна робота № 3 за темами 5,6 розділу 5,6 див. дод. А).

Перевірка рівня знань, отриманих в ході вивчення кредитного модуля «Вступ до мовознавства» здійснюється на заліку в кінці навчального семестру.

7. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Система рейтингових балів, критерії оцінювання та умови допуску до семестрової атестації наведено у «Положенні про рейтингову систему оцінки успішності студентів з кредитного модуля 2/І (1) «Вступ до мовознавства».

8. Методичні рекомендації

Модуль «Вступ до мовознавства» допомагає осмислити природу, сутність, функції та будови мови, значення мови для окремої людини і людства загалом. У процесі навчання студенти знайомляться з принципами розвитку мови взагалі і окремих мов, структури мови, функціонування та взаємодії її структурних одиниць.

Під час викладання модуля «Вступ до мовознавства» для студентів-лінгвістів слід враховувати особливості вивчення не лише української мови, а й іноземної за фахом студентів.

Особливу увагу звернено на проблеми, які розглядають мову як явище історичне, з'ясовують основні принципи, за якими відбувається зміна мови, її еволюція, що керує історичним розвитком мови, як пов'язані розвиток суспільства і мови які сприяють розумінню структури, функціонування і розвитку мови, на різні методи і прийоми лінгвістичного аналізу.

З метою впровадження нових форм і методів навчання доцільно буде проведення лекційних занять з модуля "Вступ до мовознавства" у формі інтерактивних лекцій, а також у формі лекцій-конференцій, що дасть змогу перетворити пасивне слухання в активний навчальний процес.

Для реалізації методу читання лекцій необхідним є забезпечення технічними засобами а також презентаційною версією курсу в форматі Power Point.

Щодо семінарських занять, деякі з них (заняття з окремих розділів та тем) також можуть проводитися із залученням інтерактивних технологій або у формі наукових дискусій. Оскільки значна частина матеріалу винесена на самостійне опрацювання, то доцільним стане використання мережевих технологій, а саме електронної пошти для проведення он-лайн консультацій.

9. Рекомендована література

9.1. Базова

1. Кочерган М.П. *Вступ до мовознавства*: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.П. Кочерган - К.: Видавничий центр "Академія", 2001.-368с. (Альма-матер).Режим доступу - <http://www.academia.edu/7256135/>
2. Ющук І.П. *Вступ до мовознавства*: Навч. посібник / І.П. Ющук - К.: Рута, 2000.- 128с.- Режим доступу - <http://kumlk.kpi.ua/ru/node/212>

9.2. Допоміжна

1. Дорошенко С.І. *Загальне мовознавство*. Навч. посібник / С.І. Дорошенко– Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
2. Реформатський А.А. *Введение в языковедение*: Учебник для вузов/А.А. Реформатский; под ред. В.А. Виноградова.-5-е изд., испр.-М.: Аспект Пресс, 2004.
3. Семчинський С.В. *Загальне мовознавство*. Видання друге, перероблене і доповнене / С.В. Семчинський - К.: АТ "Око", 1996.- 416с. – Режим доступу - <http://kumlk.kpi.ua/ru/node/212>

4. Суслопаров М. *Розшифрування найдавнішої писемності з берегів Дніпра* / М. Суслопаров Київ.-1996.-№9.

10. Інформаційні ресурси

1. <http://ulif.mon.gov.ua>(Електронні термінологічні словники. Структура і принципи роботи інформаційно-лінгвістичної системи “Український лінгвістичний портал” МОНМС України)
2. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
3. <http://dict.linux.org.ua> (Проект англійсько-українського словника технічних термінів)
4. <http://slovo.ridne.net> (Електронні версії словників термінографічної серії *Слово Світ*)
5. <http://www.slovnyk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
6. <http://r2u.org.ua>; <http://krym.linux.org.ua> (Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського)
7. <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua> (Російсько-український словник сталих виразів)
8. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова: Енциклопедія)
9. www.dssu.gov.ua (Держспоживстандарт України)
10. http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_structure.htm(Організаційна структура, концептуальні засади і напрямдіяльностіТехнічного комітету стандартизації науково-технічної термінології (ТК СНТТ))
11. www.ukrndnc.org.ua (ДП “УкрНДНЦ”)
12. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (законодавство України)
13. www.msu.kharkov.ua/tc (Галузевий термінологічний центр)
14. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
15. <http://pravopys.vlada.kiev.ua> (Інтернет-сторінка, присвячена мовним питанням)
16. www.domivka.net/forum/archive/index.php/t-6037.html (Р. Рожанківський. Синтаксично-стилістичні риси науково-технічної мови);